Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

**Muistio**



18.11.2015

Puolustuspoliittinen osasto/ Junttila

Puolustusvaliokunta

## Operatiiviset, alueelliset ja paikallisjoukot

Suomen sotilaallisen puolustuskyvyn ylläpidon ensisijaisena päämääränä on muodostaa ennaltaehkäisevä kynnys sotilaallisen voiman käytölle ja sillä uhkaamiselle sekä kyky torjua maahamme kohdistuvat hyökkäykset. Suomen sotilaallinen maanpuolustus perustuu suorituskykyiseen puolustusjärjestelmään alueellisen puolustuksen periaatteiden mukaisesti, yleiseen asevelvollisuuteen sekä vahvaan maanpuolustustahtoon ja kansainväliseen sotilaalliseen yhteistyöhön.

Alueellinen puolustus on määritelty Suomen puolustusjärjestelmän toimintaperiaatteeksi uhkien ennaltaehkäisyssä ja torjunnassa Suomen valtakunnan alueella. Se koostuu erilaisista, kulloisenkin uhan ennaltaehkäisyssä ja torjunnassa toteutettavista puolustusvoimien sotilaallisista toimista ja niiden valmisteluista.

Puolustusvoimien on kyettävä toimimaan koko maan alueella sekä muodostamaan painopiste kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti. Alueellisen puolustuksen tavoitteena on estää rajoilta alkaen hyökkääjän pääsy strategisesti tärkeille alueille ja kohteisiin sekä torjua sen mahdollisuudet lamauttaa yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja. Valittuihin ratkaisukohtiin muodostetaan tarpeellinen ylivoima hyökkääjän torjumiseksi ja lyömiseksi.

Puolustuskykymme perustana olevaa puolustusratkaisua sekä sen vaatimaa joukkomäärä ja sotavarustusta on tarkasteltu ulko- ja turvallisuuspoliittisissa selonteoissa. Vuoden 2009 selonteossa todettiin puolustusvoimien joukkojen jakautuvan suorituskykyisimpiin, liikkuviin, koko valtakunnan alueella käytettäviin operatiivisiin joukkoihin sekä alueellisiin joukkoihin. Vuoden 2012 selonteon linjausten mukaisesti joukkojen määrä vähennettiin noin 230 000 sotilaaseen. Joukkojen määrän vähenemistä korvattiin suorituskykyisimmillä joukoilla ja asejärjestelmillä. Samalla aikaisempien operatiivisten ja alueellisten joukkojen rinnalle luotiin uudeksi joukkotyypiksi paikallisjoukot.

Puolustusvoimien esityksessä avataan tarkemmin eri joukkotyppien käyttöperiaatteita ja rakennetta. Puolustusministeriön näkökulmasta on kuitenkin perusteltua valottaa hieman tarkemmin paikallisjoukkoja, joihin sijoitetaan toiminta-alueen hyvin tuntevia reserviläisiä ja joiden kouluttamisessa hyödynnetään vapaaehtoisuutta ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen resursseja. Paikallisjoukkojen muodostaminen luo myös aiempaa parempia mahdollisuuksia kehittää siviili- ja sotilasviranomaisten yhteistyötä kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti. Tästä esimerkkinä se, miten maavoimien paikallisjoukot organisoidaan poikkeusoloissa sotilasalueiden alaisiksi paikallispataljooniksi, joiden toimintaa voidaan suunnitella ja harjoitella jo normaalioloissa yhteistoiminnassa paikallisviranomaisten ja kyseisen alueen reservin kanssa.

**Postiosoite**
**Postadress**
**Postal Address**
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

**Käyntiosoite**
**Besöksadress**
**Office**
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

**Puhelin**
**Telefon**
**Telephone**
0295 16001
Internat. +358 295 16001

**Faksi**
**Fax**
**Fax**
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

**s-posti, internet**
**e-post, internet**
**e-mail, internet**
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Puolustuksen uskottavuuden kannata on tärkeää tarkastella myös joukkojen suorituskykyä, jossa oleellinen osa on joukkojen materiaalisen valmiuden kehittäminen. Tämän vuoksi on tärkeää, että puolustuksen kehittämisen perustana on olemassa selkeät pitkän aikavälin poliittiset linjaukset, jotka mahdollistavat investoinnit muun muassa asejärjestelmiin, osaamiseen ja infrastruktuuriin. Pitkän aikavälin kehitystä tarkastellut parlamentaarinen selvitysryhmä totesi raportissaan puutteita mm. operatiivisten ja alueellisten joukkojen kaluston rahoituksessa. Työryhmä totesi raportissa materiaalisten suorituskykypuutteiden korjaamiseen tarvittavan vähintään puolustushallinnon selonteossa (VNS12) esille tuoma lisärahoitus. Suositus on otettu huomioon pääministeri Sipilän hallitusohjelmassa, mahdollistaen mm. maavoimien alueellisten ja operatiivisten joukkojen panssarintorjunnan ja ilmatorjunnan sekä ampumatarvikkeiden hankinnat.

Puolustusministeriön johdolla on käynnistetty valtioneuvoston puolustusselonteon valmistelu siten, että puolustuspoliittiset linjaukset puolustuskyvyn käytön, ylläpidon ja kehittämisen osalta olisivat hallituksen esityksenä käsiteltävissä vuoden 2016 lopulla tai viimeistään vuoden 2017 alkupuolella. Puolustusselonteko valmistellaan rinnan ulkoasiainministeriön johdolla laadittavan valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon kanssa.

**Postiosoite**
**Postadress**
**Postal Address**
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

**Käyntiosoite**
**Besöksadress**
**Office**
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

**Puhelin**
**Telefon**
**Telephone**
0295 16001
Internat. +358 295 16001

**Faksi**
**Fax**
**Fax**
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

**s-posti, internet**
**e-post, internet**
**e-mail, internet**
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi